

Dokument nr. 8:108

(2000-2001)

Forslag fra stortingsrepresentantene Karin Andersen, Erna Solberg, Ivar Østberg, Lodve Solholm og Magnhild Meltveit Kleppa om nødvendige regelverksendringer for å sikre mangfold og brukervennlighet i tiltak for arbeidsledige, uføretrygdede og andre ufrivillig yrkespassive

Til Stortinget

Bakgrunn

Det vises til at både under behandlingen av budsjettet for 1999 og for 2001 var flertallet i kommunalkomiteen helt entydig klare på at tiltak av typen Revita Drammen, skulle ivaretas og gis støtte. Revita Drammen er et brukerstyrt sjølhjelpsprosjekt for ufrivillig yrkespassive. Slike tiltak er et viktig supplement til offentlige arbeidsmarkedstiltak og andre jobbskappings- og etablerersentre. Statistikk fra Revita Drammen viser at de lykkes i stor grad i sin virksomhet, både med å hjelpe folk til å etablere bedrift og skape sin egen arbeidsplass, og i å få folk tilbake i arbeid eller utdanning.

Statistikk fra de to siste årene viser at av 180 personer pr. år som deltok i ulike aktiviteter, ble det i 1999 startet 42 egne virksomheter, 27 kom i arbeid og 11 startet utdanning. I 2000 var tallene 82 egne virksomheter, 24 i arbeid og 15 i utdanning.

Tiltak overfor denne målgruppen kan være annerledes enn i tiltak under A-etat eller i de tradisjonelle jobbskappingssentrene. De kan ha en bredere innfallsvinkel, forholde seg til mennesker, ikke bare til forretningsideer, og ha hatt rom for andre yrkesmål enn næringsutvikling. Det kan gis tilbud til brukergrupper som er bredere enn et etablerersenter.

Statsråd Kosmo har tatt til orde for fornyelse av offentlig forvaltning og skulle få slutt på sektortankegang og regelstyring. Økende uføretrygding, arbeidsledighet og utstøting har store menneskelige, sosiale og økonomiske konsekvenser både for enkeltmennesker og samfunn, og det er et tverrpolitisk ønske at arbeidet med å redusere disse problemene må gis prioritet.

Skal dette lykkes må offentlig innsats koordineres og ulike etater må ikke bare samarbeide internt, men også med næringsliv og frivillige organisasjoner som Revita. Forvaltningen må arbeide etter felles mål og bidra til at innbyggerne oppnår meningsfylt virksomhet til beste for samfunnet.

Brukerens behov bør være styrende, slik at tiltakene er tilpasset dem og ikke omvendt. Det innebærer at brukerne av slike tjenester bør delta i utformingen av de samme tjenestene. Revita Drammen er et godt eksempel på at en slik brukerstyring gir resultater.

Det kan ikke være riktig at en byråkratisk forvaltning skal motarbeide tiltak som er annerledes enn de tradisjonelle så lenge målsettingene nås med akseptabel ressursbruk. Det er behov for å få en åpnere forvaltning som er mer interessert i å hjelpe mennesker enn i å sortere dem. Da kan åpne utviklingsmiljøer som Revita tjene som et forbilde.

I Budsjett-innst. S. nr. 5 (2000-2001) skrev flertallet følgende om saken:

«Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det er behov for enkelte ordninger som er fleksible og som rommer ulike brukere f.eks arbeidsledige, trygdede og attføringsklienter etc. Tilskuddet til jobbskappingsprosjekter har gjort det mulig å realisere slike prosjekter som strengt tatt ikke følger de vanlige tildelingskriteriene på de enkelte ordningene til Aetat. Resultatene har kommet både i form av bedriftsetableringer, utdanning og ansettelser. Verken ordningen med etablererstipend eller AMO kan erstatte dette. Flertallet vil vise til dokumentasjon fra Revita Drammen og fra Kompetansesenteret som viser at tiltakene er vellykkede, helt i tråd med arbeidslinja og med behovet for å redusere bruken av trygd. På tross av dette og av at stortingsflertallet har uttalt at det er behov for disse tiltakene som et supplement til det offentlige virkemiddelapparatet, har motstanden i Aetat mot disse tiltakene vært stor. Flertallet vil påpeke at det offentlige virkemiddelapparatet har mye å lære av den metoden disse tiltakene bruker. Regjeringen må sørge for at dette skjer. Flertallet forutsetter at de nevnte prosjekter skal gis støtte også etter postomleggingen som departementet har foreslått.»

Det er i løpet av de siste uker blitt klart at Regjeringen ikke har oppfattet at dette var et politisk signal

om at dersom det var behov for regelendringer for at dette skulle lykkes, var Stortinget beredt til å gjøre nødvendige tilpasninger for at formålet skulle oppnås.

Skriftlig spørsmål fra stortingsrepresentant Karin Andersen til arbeids- og administrasjonsministeren datert 19. mars 2001, og besvart 29. mars 2001 av arbeids- og administrasjonsminister Jørgen Kosmo, tok opp den akutte situasjonen og det store spriket mellom Regjeringens uttalte satsing på å få flere uføretrygdede og arbeidsledige tilbake i arbeid og Regjeringens satsing på å få fokus vekk fra regelstyring og til å forandre kulturen i hele apparatet - slik statsråden tar til orde for i Dagbladet 18. april 2001. Der uttaler han:

«Systemet er for rigid, og skjemaene bestemmer der sunt bondevett ville vært langt bedre.»

Skriftlig spørsmål fra representanten Karin Andersen til arbeids- og administrasjonsminister Jørgen Kosmo lyder:

«I Innst. S. nr. 5 (2000-2001) skrev flertallet at en forutsetter at bl.a. Revita Drammen skal gis støtte etter at postomlegging på kap. 1590 er gjennomført. Tiltaket har meget gode resultater og er helt i tråd med arbeidslinja. Allikevel ser det ut til at Revita nå kan bli nedlagt.

Hva har statsråden gjort og hva vil han gjøre for å følge opp flertallets merknad og sikre at ikke dette tiltaket som har vært så vellykket må stenge?»

Svar:

«Postomleggingen på kap. 1591 i budsjettet for 2001 som det vises til i komitéinnstillingen, har ikke hatt noen innvirkning for vurderingen og behandlingen av søknader om midler til Jobbskapingprosjekter. Den medførte bare at alle postene rettet mot arbeidsmarkedstiltak på kap. 1591, ble slått sammen til én post. Som du er kjent med, foreslo Regjeringen i sitt budsjettforslag for 2001 å avvikle ordningen med jobbskapingmidler. På bakgrunn av merknaden fra flertallet i kommunalkomiteen, ble dette ikke gjennomført, og departementet satte av en ramme på 12 mill. kroner til Jobbskapingprosjekter for 2001. Reglene for ordningen ble ikke endret. Disse er forskriftsfestet.

Forskriften for tilskudd til Jobbskapingprosjekter stiller krav om at minst 50 pst. av deltakerne skal være registrert arbeidsledig/yrkeshemmet og at tilskudd ikke kan overstige 70 pst. av godkjente regnskapsførte driftsutgifter. Etter min mening gir dette en god ramme for den virksomheten jeg ser det naturlig å støtte ved bruk av arbeidsmarkedsmidler. Ordningen er målrettet mot grupper Aetat har et særlig ansvar for. Forutsetningen om at tilskudd ikke kan overstige 70 pst.

av regnskapsførte driftsutgifter, er satt for å sikre kvaliteten i tiltaket ved at også andre, f.eks. private arbeidsgivere eller kommuner, støtter opp om prosjektene gjennom kjøp av tjenester eller ved tilskudd.

Jeg har i brev til Revita Drammen redegjort for ovenstående. Departementet har samtidig i brev til Aetat Arbeidsdirektoratet bedt dem sørge for at Aetat Buskerud/Aetat lokal gir veiledning til prosjektet om hvordan de kan tilrettelegge virksomheten slik at den tilfredsstiller kravene i forskriften for tilskudd til jobbskapingprosjekter. Kopi av mitt brev til Revita Drammen legges ved.»

Hele Regjeringens begrunnelse for å nekte tilskudd ligger i en henvisning til regelverk og ikke i en konkret vurdering av om den oppfyller Regjeringens og Stortingets målsettinger med å redusere uføretrygding og arbeidsledighet. Det tverrsektorielle arbeidet som trengs for å oppnå målene har ingen plass i statsrådets svar og reflekterer ikke bredden i tiltak og innfallsvinkler som er nødvendig. Regelverket rundt jobbskapingprosjektene kan i mange tilfeller være hensiktsmessig og riktig, men har ikke tilstrekkelig rom for å opprettholde og øke mangfoldet.

I første omgang bør derfor reglene for jobbskapingprosjektene endres. Brukerne må tas med når dette nye regelverket skal utformes.

På lengre sikt kan det være grunn for Regjeringen til å se på om tilskudd til denne type tiltak kan gis over annen post eller i en annen form, slik at sektor-tenking kan brytes og målfokuset blir større.

Det vises også til at det er behov for uavhengig evaluering av ulike tiltak gitt både av offentlige og private tilbydere av ulike tiltak overfor gruppen arbeidsledige og uføretrygdede.

Det settes derfor fram forslag om at Regjeringen så raskt som mulig legger fram forslag om regelendring for jobbskapingmidlene slik at tiltak av typen Revita Drammen kan bestå, og det forutsettes at Regjeringen inntil så er skjedd sørger for at virksomheten ikke legges ned som en følge av rigorøs regelstyring.

Forslag

Det fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen snarest fremme forslag til endring av regelverket for jobbskapingmidler over statsbudsjettets kap. 1591 post 73, i tråd med intensjonen i dette forslaget.

2. mai 2001